

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania Z. N.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Jaśle
z udziałem A. B. prowadzącego działalność gospodarczą w postaci F. w S.
o ustalenie obowiązku ubezpieczenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 15
czerwca 2023 r.,
na skutek skargi kasacyjnej zainteresowanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Rzeszowie
z dnia 8 lutego 2022 r., sygn. akt III AUa 88/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącego na rzecz organu rentowego kwotę
240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, wyrokiem z dnia 8 lutego 2022 r., oddalił apelację Z. N. i A. B. prowadzącego działalność gospodarczą (F. w S.) od wyroku Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 4 listopada 2019 r., oddalającego odwołanie Z. N. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w Jaśle z dnia 6 listopada 2018 r., stwierdzającej, że nie podlegał on jako pracownik u płatnika składek obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 października 2013 r. do dnia 21 grudnia 2017 r. z uwagi na pozorność umowy o pracę.

W sprawie ustalono, że umowa o pracę została zawarta w dniu 1 października 2013 r. na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku sprzedawca-magazynier za minimalnym wynagrodzeniem 1.600,00 zł miesięcznie. Umowa ta została zmieniona w ten sposób, że od dnia 1 listopada 2013 r. zmniejszono wnioskodawcy wymiar czasu pracy do $\frac{3}{4}$ etatu za wynagrodzeniem 1.590,00 zł miesięcznie, przy czym zakres obowiązków pracowniczych nie uległ zmianie. Od dnia 5 grudnia 2013 r. wnioskodawca nie wykonywał pracy do dnia 31 maja 2015 r. z powodu zwolnień chorobowych oraz pobierania zasiłku opiekuńczego, następnie korzystał ze zwolnień chorobowych od dnia 9 czerwca 2015 r. do dnia 7 czerwca 2016 r., od dnia 20 czerwca 2016 r. do dnia 18 czerwca 2017 r. i od dnia 29 czerwca 2017 r. do dnia 20 grudnia 2016 r. W dniu 21 grudnia 2017 r. strony rozwiązały stosunek pracy.

Jednocześnie wnioskodawca wykonywał działalność gospodarczą od lat 80, polegającą na prowadzeniu sklepów spożywczych w kilku miejscowościach. Z tego tytułu w listopadzie 2013 r. wnioskodawca zadeklarował maksymalną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Sąd ustalił również, że wnioskodawca od dnia 5 grudnia 2013 r. do dnia 23 maja 2014 r. przebywał na zwolnieniu chorobowym.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało jednoznacznie zarówno brak organizacyjnej i ekonomicznej potrzeby zatrudnienia pracownika, jak również brak uzasadnionej przyczyny podjęcia przez wnioskodawcę zatrudnienia, którego zasadniczym celem miało być zwiększenie jego dochodów, a następnie zmniejszenie etatu do $\frac{3}{4}$ i nieproporcjonalne obniżenie wysokości wynagrodzenia jedynie o 10 zł. W konsekwencji umowa o pracę została zawarta jedynie pozornie. Mechanizm zastosowany w sprawie, polegający na zmniejszeniu wymiaru czasu pracy do $\frac{3}{4}$ etatu, przy jednoczesnym obniżeniu wynagrodzenia jedynie o 10 zł i równoczesne zgłoszenie ubezpieczonego do ubezpieczenia społecznego, w tym dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej, jednoznacznie wskazywało, że powyższe dokonane zostało z naruszeniem zasady solidaryzmu systemu ubezpieczeń społecznych.

Skargę kasacyjną wywiódł pełnomocnik ubezpieczonego, zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazał na oczywistą zasadność.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem nie zdołano wykazać podstawy wymienionej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Poza powtórzeniem ustawowego terminu ta część wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie identyfikuje kwalifikowanej postaci naruszenia prawa, polegającej na jej oczywistości, widocznej *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i bez potrzeby uzupełniania materiału dowodowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 Nr 3, poz. 49). Pojęcie „oczywistego” naruszenia prawa należy do sfery obiektywnej i wymaga wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia podstaw zaskarżenia były ewidentnie zasadne bez potrzeby dokonywania szczegółowej lub ponownej weryfikacji kontestowanego stanu faktycznego. Krótko mówiąc, zadaniem skarżącego jest wskazanie takiego uchybienia i przypisanie go do konkretnego przepisu prawa procesowego lub materialnego. Tymczasem w tej sferze skarga została dość lakonicznie skonstruowana. Według skarżącego oczywista zasadność skargi wynika z dokonania przez Sąd Apelacyjny całkowicie błędnej interpretacji dowodów, a w szczególności zeznań świadków oraz braku prawidłowej oceny całego materiału dowodowego. Zapomina skarżący, że zawarty w art. 398³ § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oraz związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji, polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów, również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W drugiej kolejności należy mieć na uwadze, że zasadnicze znaczenie w procesie sądowego badania, czy dany stosunek prawny jest stosunkiem pracy, ma ustalenie faktyczne, czy praca wykonywana w ramach analizowanego stosunku

prawnego rzeczywiście ma cechy wymienione w art. 22 § 1 k.p. W tym celu bada się okoliczności i warunki, w jakich określona osoba wykonuje czynności na rzecz innego podmiotu prawa i dopiero w wyniku tego badania (poczynienia stosownych ustaleń) rozstrzyga się, czy czynności te świadczone są w warunkach wskazujących na stosunek pracy (postanowienie Sądu Najwyższego z 3 grudnia 2020 r., II UK 9/20, LEX nr 3087651).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu orzeczono w myśl art. 98 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c.

(AGM)

[f.n]